

Information and Communications Technologies
OECD Communications Outlook 2007

Summary in Slovak

Informačné a komunikačné technológie
Výhľad OECD v oblasti komunikácií na rok 2007

Zhrnutie v slovenčine

Rast prostredníctvom zmeny

Po prekonaní krízy v roku 2000 sa telekomunikačný priemysel mení. Technologické zmeny a rozvoj nových služieb ovplyvňujú kľúčové obchody telekomunikačných operátorov.

Hlasová komunikácia zostáva však aj naďalej hlavným hnacím článkom telekomunikačných trhov OECD, ktoré v súčasnosti dosiahli príjmy 1 bilión amerických dolárov. Hlasové služby a štruktúra telekomunikačných príjmov sa však stále vyvíjajú. Až 40 % všetkých telekomunikačných príjmov OECD zabezpečujú mobilné siete a mobilní predplatitelia prevýšili predplatiteľov pevných liniek v pomere 3 : 1. Technológie, ako napríklad technológia VoIP (Prenos hlasového signálu prostredníctvom Internetu), vyvíjajú silný tlak na ceny hlasových služieb. Vplyv technológie VoIP sa prejavuje najmä na cenách medzinárodných hovorov do pevných sietí, čo v súčasnosti využívajú mnohí operátori VoIP na tvorbu paušálnych programov pre predplatiteľov. Budúcnosť príjmov prúdiacich z hlasovej komunikácie preto nie je jasná.

Jedným z hlavných dôvodov rozsiahleho vplyvu technológie typu VoIP na komunikačný trh je množstvo vysokorýchlostných internetových pripojení. Širokopásmová technológia pripojenia na Internet sa rýchlo stáva dominantnou v celej oblasti OECD. Toto pripojenie má už 60 % z 256 miliónov používateľov Internetu. Nové príjmy zo širokopásmového Internetu pomohli operátorom kompenzovať pokles príjmov z hlasových služieb.

V snahe udržať si predplatiteľov a predstaviť nové služby na zvýšenie príjmov ponúkajú súčasní operátori služby, ktoré umožňujú jednotný prístup k video-, hlasovej a dátovej komunikácii. V dôsledku rastúcej konkurencie operátorov na trhoch, ktoré boli kedysi jasne oddelené, si dnes môžu používatelia predplatiť jednotný prístup k službám

prostredníctvom rôznych platforiem. Kým poskytovatelia káblovej televízie ponúkajú dátové a hlasové balíky služieb, mobilní operátori dopĺňajú ešte dátové a videobalíky a tradiční telekomunikační operátori majú v ponuke podobné jednotné prístupy k službám prostredníctvom svojich sietí.

Odstránenie bariér medzi trhmi prináša výhody pre spotrebiteľov s možnosťou vybrať si podobné alebo nahraditeľné služby od rôznych poskytovateľov. Z dôvodu odstránenia týchto bariér sú osoby poverené riadením tejto oblasti zároveň nútené znova preskúmať riadenie konkrétnych trhov. Ak sú dané nastavenia siete úzko spojené so sociálnou alebo kultúrnou politikou, môžu byť tieto záležitosti zvlášť citlivé.

Dôvodom zmeny je súťaž

Súčasná podoba telekomunikačných trhov je výsledkom zvýšenia konkurencie. Trhy so zdravou dávkou konkurencie predstavili inovačné služby a cenovo prítiahľivé balíky služieb. Uvoľňovanie prístupu k účastníckemu vedeniu v mnohých členských krajinách OECD spôsobilo zmenu na konkurenčnom trhu, ktorá umožnila viacerým poskytovateľom ponúkať komunikačné služby prostredníctvom tej istej linky. Typická súťaž medzi káblovými a telekomunikačnými operátormi založená na infraštruktúre urýchlila snahu operátorov preniknúť na tradičné obchodné trhy konkurencie a znížila ceny pre spotrebiteľov.

V posledných dvoch rokoch vstúpili miestne siete na konkurenčný komunikačný trh. Aby zvýšili mieru pripojenia pre občanov, predložili rôzne mestá plány na vybudovanie bezdrôtových alebo optických sietí. Niektoré z týchto sietí boli vybudované na báze voľného prístupu, v ktorých by mal sieťový operátor zabezpečiť rovnakú výkonnosť pre všetkých poskytovateľov služieb. V iných oblastiach sa propagujú nízkonákladové Wi-Fi siete, ktoré majú zlepšiť verejné služby a vyriešiť problém digitálneho rozdelenia.

Náznaky zmeny

Rozšírenie širokopásmového Internetu zmenilo ceny a spôsob poskytovania telekomunikačných služieb. Trendy naznačujú, že ľudia upúšťajú od platenia za hlasové služby a dávajú prednosť dátovým službám, ktoré sa tiež dajú využiť na prenos hlasu. Niektorí operátori v súčasnosti ponúkajú balíky predplatených služieb na vnútroštátne a medzinárodné hovory do pevných sietí. Ďalší umožnili predplatiteľom mobilných sietí paušálne, neobmedzené volania na niektoré vybrané čísla. V oblasti OECD majú paušálne poplatky tiež dominantné postavenie v širokopásmovom prístupe.

Paušálne spoplatnenie je typické pre určité služby. Počas posledných dvoch rokov sa však pevné a mobilné siete postupne zjednocujú. Rôzni operátori ponúkajú telefóny, ktoré sa vonku dajú použiť ako mobilné telefóny, ale po pripojení do Bluetooth alebo Wi-Fi systému sa vnútri stávajú pevnou linkou. Tieto ponuky sú zatiaľ len v začiatkoch, ale dokazujú, že rozdiely medzi pevnou a mobilnou telefóniou sa pomaly minimalizujú.

Integrácia technológií umožní spotrebiteľom vyhnúť sa predplateniu dvoch telefónov (mobilného a pevnej linky) a zníži aj ich telefónne náklady. V posledných dvoch rokoch sa ceny za všetky typy telekomunikačných služieb znížili, kým úroveň služieb sa naopak zvýšila. Napríklad, za širokopásmový prístup dnes platia spotrebiteľia menej ako pred dvoma rokmi, ale rýchlosť pripojenia sa zvýšila.

Pokles cien a zvýšenie úrovne služieb sa najviac odzrkadľuje na trhoch so silnou konkurenciou. Konkurencia môže byť jednak produktom regulačných zásahov, ako v prípade uvoľňovania prístupu k účastníckemu vedeniu, alebo je výsledkom zmeny infraštruktúry konkurencie. Súťaž medzi tradičnými poskytovateľmi drôtového a bezdrôtového prístupu narastá najmä na telekomunikačných trhoch. Tieto dve technológie možno nie sú úplnou náhradou, no ponuky balíkov paušálnych služieb mobilných sietí začínajú v jednotlivých domácnostiach súperiť so širokopásmovým prístupom. Keďže individuálny dopyt po širokopásmovom prístupe môže prevýšiť kapacitu bezdrôtových pripojení, konečný rozsah tejto nahraditeľnosti zatiaľ nie je zrejмый. Isté dátové služby však môžu byť rovnako konkurenčné v mobilných sieťach, ako aj na pevných linkách.

Konkurencia na telekomunikačných trhoch sa kedysi prejavovala len medzi domácimi operátormi. Dnešní používatelia si môžu vybrať služby z celosvetovej ponuky širokopásmového prístupu. Predplatitelia širokopásmového prístupu môžu podpísať zmluvu na miestne telefónne služby v inej krajine a tieto im budú doručené prostredníctvom Internetu. Postupný prechod krajín na digitálne vysielanie a nárast konkurencie v oblasti internetovej technológie spôsobujú zmeny aj na domácich trhoch televízneho a rozhlasového vysielania. Tieto udalosti upriamujú pozornosť na regulačné zmeny, ktoré budú možno potrebné v budúcnosti.

Rast a vývoj komunikačného trhu sa odzrkadľuje tiež na predaji komunikačného vybavenia. Telekomunikačný priemysel v oblasti OECD aj naďalej prekvitá a v súčasnosti tvorí 2,2 % z celkového priemyslu. Tento rast je najbadateľnejší pri porovnaní členských a nečlenských štátov a zvyšovanie importov z rôznych krajín, napríklad z Číny, má významný vplyv na obchodnú bilanciu. Od roku 1996 vzrástli exporty do nečlenských štátov o 66 %, kým importy z týchto krajín až o 112 %.

Čína je jednou z piatich krajín patriacich do zoskupenia BRICS (Brazília, Rusko, India, Čína a Juhoafrická republika). Trhy s informačno-komunikačnými technológiami (ďalej len ICT trhy) týchto krajín patria k najrýchlejšie sa rozvíjajúcim vo svete a vývoj v týchto piatich krajinách spôsobuje tzv. efekt prelievania v oblasti OECD. V rozmedzí rokov 2000 – 2005 vzrástli výdavky v ekonomikách krajín BRICS o viac ako 19 % za rok zo 114 na 277 miliárd amerických dolárov, pričom výdavky celosvetového ICT trhu sa zvýšili iba o 5,6 % a výdavky krajín OECD o 4,2 % za rok.

Nedávny rozvoj komunikačných trhov krajín OECD bol prínosom aj pre spotrebiteľov a percento výdavkov domácností na komunikačný tovar a služby sa aj naďalej zvyšuje. Keďže operátori sa okrem hlasovej služby sústreďujú aj na širokú škálu iných služieb, predpokladá sa rozvoj týchto trhov aj v priebehu budúcich dvoch rokov. Tvorcovia politik budú musieť neustále monitorovať trhy a znovu prehodnotiť tie politiky, ktoré už nebudú pre dané podmienky optimálne. Prognózy hovoria o zvyšujúcom sa záujme používateľov o rozšírenie optických technológií. V tom prípade budú musieť osoby poverené reguláciou daných oblastí rozhodovať o riadení týchto sietí. Pretože poskytovatelia ponúkajú čoraz viac video služieb prostredníctvom telekomunikačných sietí, môžeme v priebehu budúcich dvoch rokov očakávať ešte užšiu integráciu telekomunikačných trhov a trhov televízneho a rozhlasového vysielania. Riadiace osoby budú teda musieť zladit' obsah politik jednotlivých platforiem.

© OECD 2007

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD www.oecd.org/bookshop/

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights/

